

Status og myk makt: Norsk bistand og Norges rolle i verden.

Bacheloroppgave i statsvitenskap

Universitetet i Stavanger

Amira Abdalla Mohamed

Student Number: 261027

Veileder:

Ellen Jenny Torgersen Ravndal

Lvert dato: 11.5.2023

Antall ord: 8179

Sammendrag

Når et land når et visst nivå av rikdom, får de ansvar for å hjelpe de landene som er mest sårbare. Blant de som har nettopp kommet ut av krig og de underutviklede land. Norges formål med bistand er å gjøre mer effektivt stabiliserende arbeid for å bremse at sårbare stater ikke bryter sammen og det viktigste er at sårbare stater kommer ut av konflikter.

Denne bachelor oppgaven undersøkte: *Hvorfor gir Norge bistand til utviklingsland, og hva betyr det for norsk utenrikspolitikk og Norges rolle i verden.?*

For å svare på min problemstilling ble det gjort litteraturgjennomgang. Blant annet dokumenter fra regjeringen og Stortingsmelding. Videre ble utviklet teori på bakgrunnen av tidligere forskning om bistand emnet.

Norges økonomiske støtte til det multilaterale systemet, er et avgjørende virkemiddel for å oppnå målsetningene i Norges utenrikspolitikk og utviklingspolitikk. Å bruke multilaterale kanaler bidrar Norge til at systemet opprettholdes og fungerer som de skal. Norges myke -makt-Soft -Power øker norsk innflytelse i multilaterale organisasjoner globalt. Dermed er de økonomiske bidragene med på å sikre norsk tilgang til sentrale politiske organer. Med andre ord får Norge større innflytelse over hvordan de flersidige organisasjonene arbeider. På den måte passer Norge sine egeninteresser, men også jobber for stabil verden og støtter robuste, multilaterale systemer.

Norges bistand spiller en betydelig rolle i utviklingspolitikk. Det har positiv virkning for Norges status, og omdømme i utenrikspolitikk.

Innhold

1. Innledning	5
1.1. Problemstilling:.....	5
1.2. Begrepsavklaring og avgrensning.....	6
Slik er oppgaven strukturert.	7
3. Teori	8
3.1. Definisjon av begrepet teori.....	8
3.2. Hvorfor gir stater bistand og hvem er utviklingsland.....	8
3.3. Forholdet mellom Norge og FN- Forente nasjoner.	9
3.4. Norges image.....	10
3.5. Definisjon av begrepet status.....	10
3.6. Norway a great power performance in other eyes.....	11
3.7. Definisjon av begrepet makt.	12
3.8. Definisjon av Mykt makt.....	13
2. Metode	14
4. Empiri	15
4.1. Regjeringens handlingsplan for norsk utviklingspolitikk, bistand organisering, Norad og statens investeringsfond.....	15
4.2. Regjeringen vil setter søkelys på disse seks områdene i utviklingspolitikk. 16	
4.3. Norad- direktoratet.	16
4.4. Hvor går norske bistand penger. ?	17
5. Analyse	21
5.1. Bistand har et politisk, ideologisk ansikt.	21
5.2. Hvorfor gir Norge bistand til utviklingsland?.....	22
5.3. Hvorfor er det viktig for Norge med multilateralt samarbeid?.....	23
5.4. Tema om folkeretten.....	24
5.5. Tema om menneskerettigheter.....	24
5.6. Tema om Sikkerhet.....	25
5.7. Norges rolle i verden.	26
5.8. Norges myke makt i det multilaterale organisasjoner.	27
5.9. Norges rikdom og Norges moralske autoritet.....	28
5.10. Hvorfor Norge ble valgt inn i Sikkerhetsrådet.?	30
5.11. Konsekvenser av kutt i bistand.....	31

6. Konklusjon.....	33
Referanser.....	35

1. Innledning

Utviklingsbistand er ikke et nytt emne eller et nytt felt, men har en lang historie og en avgjørende rolle i menneskeheten. Når et land når et visst nivå av rikdom, får de ansvar for å hjelpe de landene som er mest sårbare. Blant de som har nettopp kommet ut av krig og de underutviklede land som eksisterer spesielt i Asia, Afrika og andre deler i verden. Norge er et lite land, men regnes likevel som et av de mest sjenerøse land i hele verden. Norge begynte å gi bistand tilbake i juni 1952, da kom første Stortinget bevilgningen, det var 10 millioner kroner ble bevilget til Fondet for underutviklede land (Utenriksdepartementet, 2002). Og det innledet et stort norsk engasjement for utviklingsland. Det var en radikal beslutning i et land som nettopp var kommet ut av krig, og som selv mottok bistand (Utenriksdepartementet, 2002).

Dette engasjementet har gjort det mulig for Norge å være i fremste rekke i solidaritet med utviklingsland. Norsk utviklingsbistand har også internasjonal dimensjon, av og til «omtales som et utenrikspolitisk instrument, og som konkluderer med at alle denne aktiviteten må koordineres fra ett senter» (Tvedt, s, 48, 2009). Denne korte historiske bakgrunnen, skaper større interesse om å få vite mer om bistand og spesielt norsk bistand.

1.1. Problemstilling:

Hvorfor gir Norge bistand til utviklingsland, og hva betyr det for norsk utenrikspolitikk Og Norges rolle i Verden?

Jeg kommer å undersøke alle delene som består min problemstilling. Og dele som tre forskningsspørsmål. For at det blir mulig å svare problemstilling.

Bistandspolitikk har to ansikter eller aspektet som gir en mer bredere forklaring på hvorfor noen land driver bistand utvikling.

Det ene *ansikt* kan være å hjelpe utviklingsland og mennesker i nød i krigsherjede områder. Norsk bistand gjør en synlig forskjell i dette området. I tillegg Norge har et ansvar for å løse enn rekke problemer, som klimaendring, bekjempe fattigdom og bidra med tiltak som reduserer og rydder vekk sult. De må holde sine løfter i internasjonalt gjennom tiltak som fremmer FN's bærekraftige mål. Dette ansvaret følger av vår rolle som oljeprodusent (Pedersen, 2021). Norge har etisk og moralsk ansvar overfor de fattige, siden Norge er et rikt land og som har økonomisk muligheter til å redusere og lindre elendigheten blant

millioner av mennesker i verden. Det andre ansikt om norske bistand er å ivareta norske interesser gjennom bistand, samtidig som Norge har verdier og interesser som skal synliggjøres gjennom bistand.

Norge har ulike interesser som alle andre land. Det er fullstendig enighet at alle land har utenrikspolitikk interesser, men det er store variasjoner mellom land (Sverdrup et al., 20212).

Norge som et velstående land, som oljeprodusent, som lite land, har en av de beste velferdsstats modell i verden. Dermed stilles store krav til Norge om å beskytte norske interesse både fra et sikkerhetsperspektiv og handels perspektiv. Både det å balansere og vektlegge norske interesser, støtte sine nærmere allierte, fremmer et godt image av Norge og for å skape integrering av norsk interesse i ulike deler av verden. Like viktig er det å lage grunnleggende leveregler som styrker nasjonene politisk identitet, for få bedre spillerom i sine relasjoner med andre stater (Nustad, 2003). Og å koble Norge til stormakten, begge ansikter eller aspektet passer godt for Norge. Dersom Norge ønsker å utvide sin status, og bruke sine myk makt for å balansere internasjonal politikk som både kan dekke norsk behov og imøtekommende internasjonale felles behov.

Begrepet utviklingshjelp eller utviklingsbistand handler om det internasjonale samfunnenes behov. Dette skal jeg forklare og avgrense i neste avsnitt for å gi et innblikk om begrepet og den sammenhenger de to aspekter eller ansikter som jeg formulerte i teksten.

1.2. Begrepsavklaring og avgrensning.

Utviklingsbistand er ressursoverføring mellom stater, og formålet er å bidra til et bedre sosialet og økonomisk forhold og på sikt avskaffe fattigdom i utviklingsland (Eggen, 2023). Tidligere var det kjent «utviklingshjelp/ u-hjelp». Men i dag kalles det bistand, eller bistandssamarbeid. Utviklingshjelp kan gi i ulike former som Programbistand over tar mer og mer for projektbistand. Det «såkalte paris-prinsippene for bistandseffektivitet sier at prioriteringen skal vedtas av mottakerstaten og at donorene skal arbeide innenfor disse prioriteringene, med vekt på gjensidig ansvarlighet og bedre samarbeid mellom donorene» (Haugen, s 49,2016). Utviklingsbistand skal egentlig bidra samfunnsendring og skal fremme utvikling. Det er viktig å skille mellom to begreper (humanitær bistand) og (utviklingsbistand) den første handler om å redde liv og lindre nød for enkeltmennesker liv i

livskrise. Det kalles også rask respons. For eksempel ved akutte humanitære kriser. Den andre dreier seg om utviklingssamarbeidet for å bidra til samfunnsendringer (Eggen, 2023).

Begrunnelse for tema valg. Dette er et tema som samler både de fattige og de rike i verden rundt et bord. Det er et stor gap mellom de rike og utviklingene land og de fattig og underutviklede land. Vi lever i en verden der flere rike land blir rikere og flere fattige land blir fattigere. Så spørsmål er hvordan de givende land i verden bidra til å hjelpe fattige land slik de kommer ut av fattigdom, mens giverlandene fortsatt oppnår sin egen interesse. Særlig ønsker jeg å se nærmere på Norges bistand til utviklingsland gjennom å se hva som er moralsk og hva vi kan si om norske interesser i utenrikspolitikk. Dette består av flere sammensatt kontraster. Derfor valg jeg dette temaet.

Slik er oppgaven strukturert. I innledning, problemstilling, begrepet definisjon, begrunnelse for tema valg, teori, metode, empiri, analyse og konklusjon.

3. Teori

Dette kapitlet skal bestå av teori og begreper. Først skal jeg si hva teori er. Så skal jeg si litt om hvorfor stater gir bistand. Så, for det tredje, skal si noen om forholdet mellom Norge og FN. For det fjerde, skal si noe om Norges image og så skal jeg definere begrep status. Så skal jeg forklare begrep makt, Til slutt skal defineres begrep mykt makt.

3.1. Definisjon av begrepet teori.

Teorier er ikke forklaringer, de er redskaper for å forstå verden rundt oss. (de Carvalho & Leira, 2020) Som regel er teori kortfattet og er helst formulert i ett eller flere begreper samtidig har et forklaringsinnhold (Eriksson-Zetterquist, 2014). Begrepet teori har sin opprinnelse i det greske ordet *theori* som betyr perspektiv eller betraktning. Det vil si at teori er et intellektuelt verktøy som kan brukes for å analysere ulike fenomener. Derfor er nødvendig å presisere at teorier i alle hovedsaker er sosiale sammen sett (Eriksson-Zetterquist, 2014). Dermed er teori mer som verktøy enn som sannheter.

3.2. Hvorfor gir stater bistand og hvem er utviklingsland.

Årsaken til at stater velger å gi bistand er mange og sammensatt. For eksempel. Da USA tok initiativ til å gi bistand i slutten av 1940-årene, var tanken og motivasjonen var tredelt. Den første var at USA ønsket å hjelpe fattige land til velstand. Den andre var å styrke egen økonomi ved å skape nye markeder for vestlig industri. For det siste var det politisk aspekter å kunne stanse kommunismens fremvekst i verden gjennom å fremme demokratiske styresett og kapitalistisk ideologi.

Denne tankegangen er på mange måter er relativt like i dag. Det å gi bistand handler fremdeles om et genuint ønske om å hjelpe de som trenger det mest. Men det finnes også en rekke nasjonale egeninteresser som kan fremmes gjennom bistand. (*Undervisningsopplegg*, u.å.) Det blitt slått fast at verdensorganisasjonen, skulle arbeide for å bevare freden etter andre verdenskrig, for økt «levestandard, full sysselsetting, økonomisk og sosial fremgang bedre ernæring og helse i alle land». (Grindheim et al., s,346,2017. Tidligere FNs generalforsamling vedtok i 1970 at alle rike land bør gi 0,7 prosent av

bruttonasjonalprodukter. (BNP). Før ble forslått å øke fra 0,7 prosent til 1 prosent, men den ble avvist. I 1993 ble målsettingen 0,7 prosent til alle landet i OECD.

De fleste land er ikke i nærheten av FNs mål, mens noen få land, inkludert Norge, ligger over dette. I Norge er det bred politisk enighet om at én prosent av bruttonasjonalinntekten (BNI) skal gå til bistand, og norsk utviklingssamarbeid har vært en viktig del av norsk utenrikspolitikk i flere tiår. (Eggen, 2023).

Figur 1: Norge er andre plasser i bistand listen i 2021.

Bistand som andel av BNI i OECD/DAC-land 2021¹

DAC land:	2021
Luxembourg	0,99
Norge	0,93
Sverige	0,92
Tyskland	0,74
Danmark	0,70
Nederland	0,52
Frankrike	0,52
Sveits	0,51
Storbritannia	0,50
Finland	0,47
Belgia	0,46
Japan	0,34
Canada	0,32
Irland	0,31
Østerrike	0,31
Ungarn	0,29
New Zealand	0,28
Italia	0,28

(Prop. 1 S (2022–2023) Proposisjon til Stortinget (forslag til stortingsvedtak), 2023).

3.3. Forholdet mellom Norge og FN- Forente nasjoner.

Norge interesser og verdier i utenrikspolitikk «FN-politikken har vært brukt til å skape et internasjonalt omdømme.. nasjonal selvforståelse av Norge som en spesielt moralsk, solidarisk og ansvarlig stat. Dermed FN er arena for Norges naturlige solidaritet (Grindheim et al., s,347,2017). Sikkerhet gjennom fred og bistand: gjennom arbeidet i FN og deltagelsen i internasjonale fredsoperasjoner på 1990- og 2000 tallet ble de tre hovedpilaren i norsk utenriks- og sikkerhetspolitikk. Hovedpilarene var sikkerhet, bistand og fred (Grindheim et al., 2017). Samtidig «Oslo- avtalen satte Norge på kartet som fredsnasjon i fremste rekk, men det ble ikke skapt noe fred mellom Israel og Palestinerne... den gradvise prosessen kjørte seg

fast, Norge som tilrettelegger manglet politiske muskler (Østerud, 2006). Ifølge Østerud, engasjementspolitikk symboliserer et lite, ufarlig land misjon i verden. Den samler på tvers av vanskelige dilemmaer. Som sikkerhet og handelspolitikk. Det åpner dører som gir både karrieremulighet og handlingsrom i en trengt utenrikspolitisk situasjon, utenfor EU og innenfor et svekket NATO. (Østerud, 2006). Norges internasjonale image er også en viktig del for norsk engasjementspolitikk. Gjennom det får Norge innflytelse i internasjonal politikk. Dermed neste avsnitt kommer jeg å illustrere norsk image.

3.4. Norges image

Videre hevde (Skånland, 2009) det mye omtalt studie av Norges og USAs potensial i menneskerettighetsarbeid. Jan Egeland slår fast at Norge har gode forutsetninger på grunn av et positivt internasjonalt image. Det positive synet på Norges evne til å bidra til å løse globale utfordringer, det utvidede sikkerhetsbegrepet, og Norges betydelige engasjement i utvikling, humanitær bistand og menneskerettigheter. (Skånland, 2009). for eksempel da værende Utenriksminister Johan Jørgen Holst og hans medarbeidere. De har understreket at små nasjoner som Norge, som ikke har noen stormaktsinteresser, kan spille en viktig rolle også i andre konflikter områder. (Skånland, 2009). Norge har ett åpent og ett skjult kort. Den ene skal understøtte det fredspolitiske engasjementet. Men det andre skal overbevise Norges mektigste allierte om at vi kan bidra til felles felttog. (Østerud, 2006). Videre det er en god investering ved å bli anerkjent som en "god" stat (Wohlforth et al., 2018). For å få en bedre forståelse og bli anerkjent som en god stat. Trenger jeg å introdusere et nytt begrepet nemlig Status. Dette har blitt fenomenet blant nasjoner ettersom mange stater søker mer status. Neste avsnitt skal jeg utdyper status begrepet.

3.5. Definisjon av begrepet status.

I internasjonal politikk er det også viktig det som heter status. Selv om det er betydelig enighet innen statsvitenskapsdisiplinen og det utenrikspolitiske samfunnet om at status betyr noe i verdensspørsmål (Jonathan Renshon, (Wohlforth et al., 2018). Og kan oppnås på forskjellige måter.

For example: «There is near unanimity that status consists of collective beliefs about a state's standing

and membership, based on valued attributes, and is recognized by voluntary deference. It also agrees that status hierarchies are common in world politics, that states crave high perches within these hierarchies, and that a combination of psychological and domestic political factors push states to engage in status-seeking behaviour” (MacDonald & Parent, p,360,2021).

Men Dukkeheim ser status på en forskjellig perspektiv og han forklarer:

“As long as there are States, so there will be national pride, and nothing can be more warranted. But societies can have their pride, not in being the greatest or the wealthiest, but in being the most just, the best organized and in possessing the best moral constitution” (Dukheim 1992:75, sitatet (Neumann & Carvalho, 2015).

Blant annet status er inkludert, militær makt, økonomi, utvikling, kultur, diplomati og teknologi innovasjon. Status innebærer også rettigheter, plikter og forventes at alle aktøren behandler hverandre med respekt. Uansett om den andre er dominerende eller underordnede (MacDonald & Parent, 2021). Som vi så at status gir ulike meninger som gir bedre forklaringer. Ifølge av (MacDonald & Parent, 2021), (Wohlforth et al., 2018) og (Neumann & Carvalho, 2015).

3.6. Norway a great power performance in other eyes.

“Norway saw returns on its policy of involvement in international peace and security when US President Obama, on the occasion of the visit of Norwegian Prime Minister Jens Stoltenberg to the White House in October 2011, referred to the country as punching above its weight: ‘I’ve said this before but I want to repeat, Norway punches above its weigh”(Neumann & Carvalho, p, 56,2015). Slik uttalelse sier mye om Norges rolle i verden. Norges status kommer fra en rekke områder, blant annet norsk engasjementspolitikk. Obama uttalelsene kommer etter Norges deltok NATO- bombingene i Libya. Oppdragene var et humanitært bidrag for å beskytte sivile samfunnet under politisk opprør mot regimet Muammar al- Gaddafi i 2011. (Leraand, 2023).

Begrepet status er viktig som vi så, det er viktig på mange ulike måter, som internasjonal politikk, nasjonal stolthet og politisk samhandling med andre aktører. Men status avhenger andre virkemidler for å støtte nasjoner status. Begrepet makt er også et avgjørende som virkemidler som støtter nasjoner status.

3.7. Definisjon av begrepet makt.

Makt har flere sider som samfunnet er satt sammen av ulike arenaer og sfærer. Makt er nedfelt i hersketeknikker, voldsanvendelse, hierarkier, talemåter, lovgivning, byråkrati, organisasjonsutvikling og målstyring. Som minimum oppfatter vi makt som evner til å få noe til å skje i samfunnet, som fører til sosial endring i liten eller stor grad. «Makt er ikke en ting eller et enhetlig medium på linje med penger» (Engelstad, s,13, 2005). Michel Foucault formulerte at makt er overalt i samfunnet.

Max weber definerte makt rundt 1900.

«Det sentrale element i Webers sosiologi er det handlende individ. Å forstå hvordan samfunn endres, forutsetter at man forstår hvordan individer handler, hvilke ressurser de har og hvilke mål de stiller opp for seg selv. De får makt til å tvinge gjennom sin vilje blant annet i kraft av de midler de har til rådighet» (Engelstad,s,15-16, 2005). Ressurser alene er ikke nok ... Makt utøverne må få andre til å akseptere sin makt og gjøre den makt legitim.(Engelstad, 2005).

Robert A. Dahl har en beslektet oppfatning, men han ser saken fra en litt annet aspekt. Og han definerer makt slik: «A har makt over B i den grad A kan få B til å gjøre noe som B ellers ikke ville gjort» (Dahl 1957,sitatet Engelstad, s,19, 2005).

Bechrach og Baratz i 1962 kritiserte de «tradisjonelle studier av makt fordi disse studiene enten prøvde å forklare hvem som har makt, eller hvordan beslutninger fattes»(Eriksson-Zetterquist,s,139 2014). De hevder at man heller bør studerer et annet side ved makt som har vært oversett i stor grad. For eksempel hvorfor enkelte saker blir aldri tatt opp til diskusjon. De mener at forklaring ligger at makt brukes for hindre enkelte saker unna dagsorden. Dermed forfatterne lanserte det de kalles for «maktens to ansikter», den ene ligger i dagen og er observerbart, det andre er skjult og ikke- observerbart(Eriksson-Zetterquist, 2014).

Hvis makt er voldsanvendelse, hierarkier, talemåter eller lovgivning. Og at makt gjøre endring i samfunnet. A har makt over B i den grad A kan få B til å gjøre noe som B ellers ikke ville gjort. Dermed Dahl uttalelser om makt ble brukt også mellom nasjoner og særlige internasjonal politikk. For at det blir mulig, må brukes rasjonalitet. Derfor Myk makt er et rasjonalt virkemiddel fremfor hard makt.

3.8. Definisjon av Mykt makt

Begrepet myk makt har steget vesentlig i hierarkiet av vitenskapelige og offentlige debatter de siste årene.(Gallarotti, 2011). Og det ble brukt mer og mer i utenrikssaker. Forfatteren Joseph Samuel Nye Jr. Han er en amerikansk statsviter. Han var den først som utviklet og formulert begrepet myk makt eller det som kalles Soft Power. Han forklarer slik « If it can support institutions that make other states wish to channel or limit their activities in ways the dominant state prefers, it may be spared the costly exercise of coercive or hard pow” (Nye, P,167,1990). I internasjonal politikk blir mer og mer viktige myke kraftressurser fremfor hard mak. Og makt spenner skjer fra ulike kanaler, som diplomatiske. For eksempel gjennom økonomiske trusler istedenfor militær tvang. Ifølge Nye slik virkemidler var relativ lav i tidligere perioder (Nye, 1990). Myk makt tar ulike former blant annet det innebærer diplomati og verdier som andre ønsker å etterligne- de vil ha det du har (*Hard, myk, smart, rask makt*, 2013).Myk makter posisjon er diplomati og bistand. Hensikt er lempe for å påvirke omgivelsen. På den tid vil valget av alternativ stå i et visst forhold til ressurser, erfaringer og muligheter til å lykkes. Små stater har mindre spillerom for harde metoder enn stormakter (Østerud, 2014).

2. Metode

For å presentere min Problemstilling: Hvorfor gir Norge bistand til utviklingsland, og hva betyr det for norsk utenrikspolitikk og Norges rolle i verden?

Jeg bruker litteratur og offentlige dokumenter som regjeringens nettsider, særlig Stortingsmeldinger og dokumenter fra utenriksdepartement.

Blant annet brukt jeg tidligere pensumlitteraturer, tidsskrifter fra tidsskriftet-ip.no, og nettbasert litteratur gjennom Oria. De er både relevant for problemstillingen min og er fagfellevurdert. Fagfellevurdert betyr at kvalitet vurderte av andre fagfolk som kan felt.

Jeg brukt mye Idunn.no litteratur samling for å samle og avgrense stoffe.

De Stortingsmelding jeg har brukt er Norges ord og informasjon. Det mulig at det har svak side slik metoden. Fordi regjeringen kan si om selv noen fint. Derfor har ikke dokument fra regjeringen og Stortingsmelding går ikke fagfellevurdering som pensumlitteraturer og tidsskrifter. Jeg valg den metode som litteraturgjennomgang for å svare problemstilling. Jeg brukt ikke kvantitativ metode. Fordi jeg skulle ikke undersøke bistand effekten. Derfor valg jeg ikke kvantitativ metode. Siden jeg skulle undersøke hva bistand betyr for norsk utenrikspolitikk og Norges rolle i verden. Brukt jeg sekundære data og mixed Methods. Fordi empiri delen innhold tall og tekste som jeg analysere i oppgaven (Bryman, 2016) &(Grønmo, 2023).

4. Empiri

I dette kapittel skal jeg sette søkelys på norsk Regjeringshandlingsplan, hvordan er organisert norsk bistand, hvor går norsk bistand penger. Hvilke områder er viktige i utenrikspolitikk- utviklingspolitikk.? Og hvilken rolle spiller Norges rolle i det multilaterale systemet. Det gir oss en helhet bildet om norsk engasjement. Samtidig finner jeg hva Regjeringens synpunkter er. Fordi data og informasjon er hentet fra ulike Stortingsmelding. Målet er å finne svar på problemstilling: Hvorfor gir Norge bistand til utviklingsland, og hva det betyr for norsk utenrikspolitikk og Norges rolle i Verden.?

4.1. Regjeringens handlingsplan for norsk utviklingspolitikk, bistand organisering, Norad og statens investeringsfond.

Regjering presenterer sitt forslag til norsk utviklingspolitikk det for stortinget. På den måten fremmer Regjering forslag til stortinget, gjennom stortingsmeldinger og proposisjoner. For eksempel: det årlige statsbudsjettet. Etter Stortinget forslag fastsetter målene for norsk utviklingspolitikk og for utviklingssamarbeidet.

Fordi de er folkevalgte og dermed bestemmer de hvilke områder og regioner som skal komme første rekke. Stortinget bestemmer ikke bare land som skal prioriteres, men også temaer og utfordringer. Som Norge skal setter søkelys på. Stortinget har ansvar for å bestemme hvor mye penger skal bruker i utviklingssamarbeidet (*Slik er norsk bistand organisert, u.å.*).

Regjeringen sammen med Stortinget har definisjonsmakt i utviklingspolitikk og utviklingsarbeidet.

Norsk Regjeringen vil prioriterer seks områder i utviklingspolitikk, og vil bruke en prosent av bruttonasjonalinntekten til internasjonal innsats. Ifølge Regjeringen er målet å oppnå FN målene om økonomisk, sosial og miljømessig bærekraft. Norge vil samarbeid med andre aktører for å synliggjøre og styrke norsk innsats. Samarbeid skaper mulighet for større

effekt og bidrar til kritisk gjennomgang av bruken av globale fond. Regjeringen ser at sivilsamfunnsorganisasjoner i Norge og mottakerland er viktige partnere og bistandskanaler. Norge tar hensyn og respekterer inngåtte politiske forpliktelser og demokratiske prioriteringer i mottakerland.

4.2. Regjeringen vil setter søkelys på disse seks områdene i utviklingspolitikk.

- ✓ Punkt en: Forene klima- og utviklingspolitikk og fremme fornybar energi både regnskogstatinen og midler til klimatilpasning.
- ✓ Punkt to: Kamp mot sult og matsikkerheten gjennom bærekraftig tiltak som småskalaproduksjon og klimasmart landbruk.
- ✓ Punkt tre: Bekjempe ulikhet. Regjering tror at dette er hovedveien ut av fattigdom. Gjennom å skape bærekraftig økonomisk vekst, jobbskaping. Dette er nøkkelen til et velorganisert arbeidsliv og rettferdig fordeling. Norge mener et velfungerende skattesystem og en god offentlig sektor er avgjørende for å levere helse, utdanning og velferd.
- ✓ Punkt fire: Fremme kvinners frihet, rettigheter og kvinners frihet til å bestemme over egen kropp. Norge støtter familieplanlegging, prevensjon og trygge aborter.
- ✓ Punkt fem. Stille opp med humanitær nødhjelp.
- ✓ Punkt seks Bekjemp smittsomme sykdommer. Norges Regjeringen vil bidra økonomiske med midler til og utvikling, og likeverdig fordeling av vaksiner.

For at disse seks områder skal gjennomføres Regjeringen delegerer oppgaven, de Departement som har ansvar dette området. Og de deler med ansvar videre direktoratet og norsk ambassader.

Utviklingsminister, har ansvar for det utviklingspolitiske arbeidet i alle regioner utenom området, organisasjonen for sikkerhet og samarbeid i Europa. (OSSE), Hun har ansvar disse områder, Midtøsten, Nord-Afrika og Afghanistan. I tillegg har hun ansvaret for utviklingssamarbeidet med FN-systemet, Verdensbanken, de regionale utviklingsbankene og øvrige globale fond og programmer. Hun er nordisk samarbeidsminister og har videre ansvaret for Norad, Norsk senter for utvekslingssamarbeid (Norec) og Norfund.(Utenriksdepartementet, 2021).

4.3. Norad- direktoratet.

Norad er direktoratet for utviklingsarbeidet og er en fagetat under Utenriksdepartementet. Direktoratene er også underlagt klima og miljødepartementet. Norad har mange oppgaver og roller, noen av dem er å jobbe på vegne av Norge for å fremme en grønnere framtidig i en verden uten fattigdom

Norad har ansvar forvaltning på vegne av Regjering og Stortinget og forvalter store deler av Norges bistandsmidler. De har egen evalueringsavdeling for norsk bistandsforvaltning. Norad skal være Norges nytenkende fagmiljø. Samtidig skal Norad bidra med faglige råd om effektiv oppfølging av Regjeringas handlingsplan for å redusere fattigdom og arbeidet med FNs Tusenårsmål. Etaten skal utvikle og levere uavhengig faglig kompetanse, bidra aktivt til faglige diskusjoner både her i Norge og internasjonalt innen utvalgets fagområder. Etaten skal finansiere, utveksle samarbeide med og ha kunnskap om organisasjoner, institusjoner og bedrifter.

På den annen side, etaten har verdens mest komplekse problemer, nemlig å skape resultater gjennom helhetlig og langsiktig innsats(*Norads hovedoppgaver, u.å.*).

I 2022 Norad lansert nye nøkkeltall for bistand og bærekraftige mål. Det heter tall som teller 2022. De viser mer detaljert hvor bistandspengene går.

Men Norfund er statens investeringsfond for norsk næringsvirksomhet i utvikling, og den er Norges virkemiddel for norsk utviklingspolitikk. Fondet investerer i de lønnsomme bedrifter. De overfører til kunnskap og teknologisk utvikling. Slik vil norsk utviklingspolitikk bidra til fattigdomsreduksjon og støtte økonomiske vekst i fattige land.

4.4. Hvor går norske bistand penger. ?

Tabell 2: Bistand fordelt på type avtalepartner
(inkludert administrasjonskostnader), 2018-2021 (i mill. kroner).

	2018		2019		2020		2021	
Offentlige aktører	5 219	15 %	5 101	13 %	4 355	11 %	4 070	10 %
<i>Offentlige aktører i utviklingsland</i>	1 402	4 %	1 058	3 %	958	2 %	800	2 %
<i>Norske offentlige aktører</i>	3 475	10 %	3 575	9 %	3 171	8 %	2 956	7 %
<i>Offentlige aktører i andre giverland</i>	342	1 %	469	1 %	227	1 %	314	1 %
Frivillige organisasjoner/ stiftelser	7 481	22 %	8 475	22 %	8 978	23 %	9 127	23 %
<i>Norske</i>	5 110	15 %	5 535	15 %	5 971	15 %	6 012	15 %
<i>Internasjonale</i>	1 220	4 %	1 438	4 %	1 529	4 %	1 600	4 %
<i>Lokale</i>	641	2 %	730	2 %	700	2 %	735	2 %
<i>Andre donorland</i>	510	1 %	772	2 %	778	2 %	781	2 %
Privat sektor	392	1 %	153	0 %	318	1 %	599	1 %
<i>Norsk privat sektor</i>	81	0 %	94	0 %	272	1 %	248	1 %
<i>Privat sektor i andre giverland</i>	269	1 %	9	0 %	7	0 %	310	1 %
<i>Privat sektor i utviklingsland</i>	41	0 %	50	0 %	39	0 %	41	0 %
Multilaterale organisasjoner	19 127	55 %	21 493	57 %	23 095	58 %	23 247	58 %
Offentlig-privat samarbeid	240	1 %	254	1 %	474	1 %	847	2 %
Nettverk og uspesifisert	50	0 %	76	0 %	49	0 %	49	0 %
Administrasjonskostnader	2 124	6 %	2 258	6 %	2 225	6 %	2 199	5 %
Totalt	34 632	100 %	37 811	100 %	39 495	100 %	40 138	100 %

Ifølge norske regjering budsjett fra 2018 til 2021, er støtten gjennom norske frivillige organisasjon har holdt seg stabilt på 15 prosent. Mens støtten gjennom det norske offentlige viser en viss nedgang fra 2018. Men det som er mest interessant, er at hele 58 prosent av den total bistand ble kanalisert gjennom multilaterale organisasjoner, både i 2020 og 2021. Mens andelen som gikk direkte til offentlige aktører i utviklings land (stat-til-stat bistand) blir stadig redusert og utgjør nå kun 2 prosent av totale bistand. (Prop. 1 S (2022–2023) *Proposisjon til Stortinget (forslag til stortingsvedtak)*, 2023).

Tabel 3: Multilaterale organisasjoner: de største mottakerne av norske bistand 2018-2021 (i mill. kroner)

	2018	2019	2020	2021
Verdensbankgruppen	2 945	3 905	4 122	3 198
UNDP - FNs utviklingsprogram og UN Multi-Partner Trust Fund Office ¹	2 221	2 439	2 269	2 498
UNICEF - FNs barnefond	1 808	1 884	2 206	2 253
GAVI - Vaksinealliansen	1 386	1 452	1 542	2 050
WFP - Verdens matvareprogram	756	762	934	1 382
Regionale utviklingsbanker	1 174	1 244	1 208	1 271
GFATM - Det globale fondet for bekjempelse av aids, tuberkulose og malaria	700	700	769	1 197
UNHCR - FNs høykommissær for flyktninger	786	835	702	892
UNFPA - FNs befolkningsfond	818	940	848	839
GPE - Global Partnership for Education	678	690	590	826
10 største, totalt	13 407	15 037	15 102	16 108
Andre FN-organisasjoner	4 085	4 783	5 522	4 780
Andre multilaterale organisasjoner	1 635	1 673	2 470	2 358
Totalt	19 127	21 493	23 095	23 247

Tabell tre viser konkret hvor norsk bistand går. Ifølge det norske Regjeringens budsjett fra 2018 til 2021. Er de to FN-organisasjonene som mottar mest multilateral bistand fra Norge FN utviklingsprogram (UNDB) og FN barnefond (UNICEF) I tillegg får Verdens matvareprogram (WFP) og høykommissær for flyktninger (unhcr) også en del av norske bistand.

Tabell4: Samlet øremerket bistand1) fordelt på hovedregion, 2018–2021 (i mill. kroner og pst.)

Land	2018	2019	2020	2021
Syria	1 003	1 194	948	895
Etiopia	520	698	736	759
Palestina	637	616	629	694
Afghanistan	795	699	746	689
Colombia	411	671	523	620
Sør-Sudan	616	604	638	606
Somalia	543	564	614	527
Mosambik	342	509	460	514
Libanon	524	444	531	464
Malawi	475	492	492	461

Ifølge de to FN-organisasjonene som mottar mest multilateral bistand fra Norge regjering budsjett fra 2018 til 2021, så ser vi her samlet øremerket bistand fordelt på hovedregion inkludert bilateral bistand, multi-bilateral bistand og triangulært samarbeid. På den annen side, den bistand som Norge betaler her, går ikke direkte til statskassen hos mottaker landene, men vil gå gjennom regionale og globale tiltak som støtter de landene som er ment å motta bistanden (*Prop. 1 S (2022–2023) Proposisjon til Stortinget (forslag til stortingsvedtak), 2023*).

5. Analyse

I dette kapitlet skal jeg forsvare min problemstilling. Hvorfor gir Norge bistand til utviklingsland, og hva betyr det for norsk utenrikspolitikk og Norges rolle i verden.?

Jeg vil trekke frem hvordan Norge bruker sin Myke makt, Status gjennom utviklingspolitikk og Utenrikspolitikk.

5.1. Bistand har et politisk, ideologisk ansikt.

Da USAs president Harry S. Truman i 1949 slo til lyd for «hjelp til underutviklede områder» årsaken til å innlemme land i Sør på vestlig side under den kalde krigen (Eriksen & Feldberg, 2013). Det var et klart politisk hensyn for å stanse kommunismens fremvekst i verden gjennom å fremme demokratisk styresett og kapitalistisk ideologi. Arbeide skulle bevare freden etter andre verdenskrig ... for økt «levestandard, full sysselsetting, økonomisk og sosial fremgang bedre ernæring og helse i alle land» (Grindheim et al., s,346,2017). Denne påstanden kan tolkes som språklig retorikk. Fordi, i dag er det få stater i verden som har demokratisk styresett.

På den annen side øker ulikhet mellom stater både økonomisk og sosialt, på en måte rike land blir rikere, og de fattige land blir mer og mer fattige. Eksempelvis i 1952 var norsk bistand «10 millioner kroner» (Utenriksdepartementet, 2002). Men i 2021 var Norges bistand «40, 1 milliarder» norsk kroner (Bolle & Krüger, 2022). Det betyr at behovet for bistand øker, mens fattigdommens blant fattigere land forsetter som det var 1952 og derfor retorikk alene kan ikke løse utfordringer i underutviklede områder. Hvis hovedmålet med bistand var å bevare freden etter andre verdenskrig, hvorfor er det konflikt i verden i dag.? Og hvorfor har mange land i Asia, Afrika, og Latin-Amerika dårlig levestandard, redusert ernæring, helse, sosiale forhold og dårlig økonomi. Norsk utenriksminister sa at, et klart mindretall av verdens befolkning lever i dag i demokratier. Det betyr at antallet autoritære, illiberale regimer vokser (Utenriksdepartementet, 2023a). Det er håpløst, men det er sant. Det er ikke mulig å fremme utvikling i utviklingsland, hvis det ikke reduseres i antall autoritære og illiberale regimer.

5.2. Hvorfor gir Norge bistand til utviklingsland?

For det første gir Norge bistand til utviklingsland fordi det er en viktig del av norsk utenrikspolitikk og utviklingspolitikk. Det har vært lange tradisjoner og er det fremdeles. Norge stiller opp for fattige mennesker og sårbare stater. Norge arbeider for å redusere nød og lidelse i verden som er både i tråd med norsk grunnleggende verdier og Norges egen interesse. Regjeringen mener sosial og økonomisk utvikling i andre land gjør verden mer stabil. Fordi det er en fordel for Norges økonomi, sikkerhet og velferd. Hvis fattigdomsbekjempelse mislykkes, kan det gi grobunn for konflikt og drive millioner av mennesker på flukt (Utenriksdepartementet, 2019). Med andre ord, kan jeg si at Norge er opptatt av å redde menneskeliv. Sårbare stater oppnår sosial, økonomiske vekst. Derfor jobber Norge for noe som er større enn egeninteresse.

En annen årsak er for å oppnå 2030- agendaen for bærekraftig utvikling, det kreves at bærekraftigs målene må ses i sammenheng i utvikling (Utenriksdepartementet, 2019). Formålet er å gjøre mer effektivt, stabiliser arbeid. Det bidrar til å bremse at sårbare stater ikke bryter sammen og det viktigste er at sårbare stater kommer ut av konflikter. I tråd med de seks hovedområder satsning i regjeringens handlingsplan: kamp mot sult og matsikkerhet gjennom utviklingspolitikk, å bekjempe ulikhet, å fremme kvinner frihet, å stille opp med humanitær nødhjelp, å bekjemp smittsomme sykdommer og å forene klima- og utviklingspolitikk (Utenriksdepartementet, 2022a). Disse områdene er felles prioriteringer for alle land. Likevel, de er grunnleggende menneskerettigheter og de grunnleggende menneskers behov. På grunn av dette opprettholder Norges sterkest engasjement for det afghanske folket. Derfor ga Norge 700 millioner kroner til humanitære og grunnleggende tjenester (Utenriksdepartementet, 2022b).

For det andre er FNs generalforsamlings vedtak i 1970 at alle rike land bør gi 0,7 prosent av bruttonasjonalprodukt (BNP). Tidligere ble det forslått å øke fra 0,7 prosent til 1 prosent (Eggen, 2023). Dermed oppfyller Norge FNs BNP kriteriet. Norge har større ressurser. Derfor må de holde sine løfter internasjonalt gjennom tiltak som fremmer FNs bærekraftige mål. Dette ansvaret er en følge av Norges rolle som oljeprodusent (Pedersen, 2021). I 2021 var Norge på andre plass. Norsk bistand var 0.93 prosent av eget bruttonasjonalprodukt (*Prop. 1 S (2022–2023) Proposisjon til Stortinget (forslag til stortingsvedtak)*, 2023).

Norge var nærmere å fylle FN's krav om en prosent BNP. Slik høy bistandsprosent kan gjøre det mulig å fremme 2030- agenda. Den økonomiske Norges bistand øker myk makt. Med andre ord Norge fremstå som en rollemodell og ansvarlig stat. Det er verdier som andre ønsker å etterligne. Samtidig øker Norges egen status, får anerkjennelse og blir en viktig partner i utviklingsland og de ulike FN's organer. Dette muliggjør å rydde bort sult og reduserer fattigdom, hvis bønder fra fattige stater får teknologi som muliggjør matproduksjon til egen befolkning. Parallelt med dette, sa Norges utviklingsminister at det krevende å gjøre andre investeringer i utvikling, når folk ikke har mat i magen (Røst, 2023). Dette kan også betraktes fra en annen synsvinkel, at Regjeringens handlingsplan for norsk utviklingspolitikk og de seks områder kan bli krevende å oppnå innen i 2030. Fordi mange stater fra utviklingsland sitter med større gjeld. Blant dem er Afrika. Derfor må rike land bidra til å løse gjeldsproblemene de har skapt i Afrika. På den andre side må afrikanske stater slutte korrupsjon, hvis de skal skape god fremtid til afrikanske ungdommer (Kvamsdal, 2023).

5.3. Hvorfor er det viktig for Norge med multilateralt samarbeid?

For å illustrere hvorfor er det viktig for Norge med multilateralt samarbeid, trenger jeg å trekke frem tre årsaker.

For det første Norge er avhengig av et velfungerende og velregulert internasjonalt samfunn på grunn av Norges lands territorium og Norges ressursmessige og økonomiske særtrekk. Norge mener «Det multilaterale systemet gir oss også mange muligheter til å fremme våre verdier» Meld.St. 27 (s,35, 2018-2019). Vi så hvor viktig er flersidige samarbeid i global helsesikkerhet under pandemien. Og slagord var ingen trygge før alle er trygge. Det forteller oss hvorfor multilaterale organisasjoner er viktig. Fordi felles samarbeid løse felles utfordringer(Halvorsen, 2021). For det andre er det at småstater har lavere internasjonalt ambisjonsnivå. De har også snevrere rammer fra hva nasjonale interesser krever. Med andre ord de er mer avhengige av samarbeidsløsninger hvis de vil fremme en fordelaktig internasjonalt orden, og vil derfor ofte jobber for en stabil rettsorden som begrenser maktpolitikken spillerom i forholdet mellom stater (Østerud 2014). Derfor Norge som et lite land har mer fordel i multilaterale samarbeid. For det tredje. Forskingen mener at småstater som har mindre militær makt har flere fordeler til å investere i flersidige organisasjoner. Slik investering øker maktstatus til småstater som Norge (Neumann &

Carvalho, 2015). Med andre ord Norge tar ansvar for at multilaterale systemet fungerer. Blant annet områder som *folkeretten, menneskerettigheter og sikkerhet*.

5.4. Tema om folkeretten.

Internasjonal rett er en viktig verdi å ivareta fordi det har virkning for norsk sikkerhet, velferd og økonomi. Dette må utvikles innenfor rammen av multilaterale organisasjoner (Utenriksdepartementet, 2019). Gjennom aktiv deltakelse i multilateralt samarbeid kan Norge støtte rettsreglene som i stor grad muliggjør og ivaretar norske interesser. Eksempel vis: FNs konvensjon gjøre det mulig for Norge å utnytte naturressurser på norsk sokkel på en langsiktig og forutsigbar måte (Meld.St.27.2018-2019).

Det innebærer også at staten ofte kan unngå kjøpslåing, som mindre mektige stater som regel ville tapt.

«Multilaterale systemet overfor betydelige utfordringer. De verdiene og normene som den liberale verdensordenen er tuftet på, er i ferd med å svekkes ... Dette representerer store utfordringer for Norge, som er gjennomgående godt tjent med de folkerettslige avtalene som eksisterer i dag.» (Meld.St.27.s,35-36, 2018-2019). Dermed det er god strategi for Norge og andre små stater for å beskytte at multilateralt systemet skal fungerer. Slik bevissthet kan sikre Norges også andre sårbar staters overlevelse.

Felles folkerettslige regler er til fordel for alle stater uavhengig land størrelse, økonomisk, militære og befolkning. Derfor støtter Norge multilateral styrke gjennom økonomisk bistand.

Det er et mål for alle typer norsk Regjeringer siden 1945, og bruke FN som et realpolitisk virkemiddel for å fremme norsk interesse i internasjonal politikk. Siden Norge var med både i å etablere og videreutvikle et felles internasjonalt samfunn(Grindheim et al., 2017).

5.5. Tema om menneskerettigheter.

Det er i Norges interesse at multilaterale systemet bidrar til å passe for at menneskerettighetene respekteres i alle land. Regjeringen mener at våre verdier tilsier at vi må arbeide for at alle mennesker skal kunne leve i frihet og trygghet. Uansett hvor disse mennesker bor. Å respekterer menneskerettigheter forbygger konflikt og fremmer utvikling.

Det skaper en tryggere og stabil verden. Å fremme menneskerettigheter betyr å fremme demokrati og rettsstatsprinsipper er derfor i kjernen av norsk utenrikspolitikk. På den annen side alle mennesker har grunnleggende rettigheter, uavhengig av bakgrunn som etnisitet, kjønn, religion eller annen status. Det er krevende og med arbeide for menneskerettigheter fordi de preges av ulike dilemmaer. Norge er en tydelig forsvarer av menneskerettighetene. Regjeringen sier klart ifra overfor land som begår menneskerettighetsbrudd (Utenriksdepartementet, 2019).

Dermed bryter Norge ned blokkdannelser, splitter opp de tradisjonelle regionale gruppene for å søke nye tverrregionalt partnerskap for å sikre bred oppslutning om og opprettholde kjent språk i resolusjoner om menneskerettighetsforsvarere i FN. Likevel Norge jobber sammen med de som har likesinnede i multilaterale fora. (Meld.St.27.2018-2019).

Norge er en stat som er opptatt av menneskerettigheter og gir en klar beskjed til land som begår menneskerettigheter brudd. Likevel i 2019, ble Norge dømt for brudd på menneskerettighetene i en barnevernssak. Ved en europeisk menneskerettsdomstol ble det konkluderte at den norske stat har krenket menneskerettighet i 30 saker. (NRK, 2019). Videre har Norges Høyesterett slått fast at to vindkraftanlegg på Fosen i Trøndelag er bygget ulovlig. Det også innebærer at norsk stat bryter samiske rettigheter. (Ballovara, 2021).Norge hadde også «eksport av militærmateriell til flere land i den Saudi-Arabia-ledede koalisjonen under krigen i Jemen; en koalisjon som har begått utallige humanitærrettsbrudd i Jemen». (Hansen, s, 78 , 2022). Stortinget stemte ned forslaget om å stanse i all eksport av militærmateriell til land i koalisjonen. Slike hendelser er imot og ødelegger det norske image i internasjonal, særlig for et land som kjemper for menneskerettighet. Det er dobbeltmoralisk å se en fredsnasjon som misbruker sine viktigste verdier.

5.6. Tema om Sikkerhet.

«Norges sikkerhet er avhenger av en regelstyrt internasjonal orden og forpliktende multilateralt samarbeid» Meld.St.27. s,37-38,2018-2019). Folkeretten er grunnleggende for norsk sikkerhet. Som nevnt tidligere ligger norske sikkerhetsgaranti, i NATO og FNs medlemskapet. For eksempel Norge sikkerhet ble organisert på flere ulike måter som forsvarsmessig tilknytning både USA og europeiske stormakter. Det er en måte å sikre norsk politisk handlefrihet over tid og norske suverenitet. Slik kan norsk fred og stabilitet sikres.

Derfor er det avgjørende for norske interesser at de internasjonale organisasjonene Norge er medlem a, må fungere på en måte som beskytter Norges sikkerhet.

Dermed er FNs sikkerhetsråd viktigst for Norges sikkerhet. Det er det eneste internasjonale organet som har mandat til å fatte folkerettslig bindende vedtak, som konfliktløsning, fredsoperasjoner, sanksjoner og maktbruk (Utenriksdepartementet, 2019).

Derfor er Norge urolige når de ser at den liberale verdensorden er undre press. For eksempel: at flere land bryr seg mindre om kritikk enn tidligere og ikke opplever at det har en politisk kostnad å bryte etablerte normer og folkerettslige forpliktelser, inkludert menneskerettigheter. Meld. St. 27.2018-2019).

La meg illustrerer et eksempel ved Russlands invasjon i Ukraina. Det er et klart signal fra Russland til det internasjonale samfunnet som Norge er en del av. Den liberale verdensorden passer ikke supermakten Russland. Derfor bryter de etablerte folkerettslig normer. Russlands ulovlige invasjon av Ukraina og brutale krigføring strider med folkeretten. Derfor stemte Norge for at Russland suspenderes fra menneskerettighetsrådet. Begrunn av at Russland har begått grove menneskerettighetsbrudd (Vik, 2022). På grunn av den brutale krigføring, gir Norge forskjellige typer støtte til Ukraina som militær hjelp, sivil støtte, humanitær støtte (Utenriksdepartementet, 2023). Slik kan Norge bevare liberale verdier fortsatt.

5.7. Norges rolle i verden.

I enkelte saker og situasjoner har Norge komparative fortrinn til å påvirke utfallet av multilaterale prosesser og oppnå resultater. For eksempel at Norge ikke er en stormakt og ikke har fortid som kolonimakt (Utenriksdepartementet, 2019).

Det gjør det ofte lettere for Norge å bygge partnerskap, og finne løsninger på tvers av regionale grupper i multilaterale fora. Samtidig har Norge spesiell kompetanse i mange spørsmål som er viktige for Norge, som hav og andre ressurs eller andre områder som Norge har engasjert seg over lang tid. Forskningen sier den eneste måten Norge kan markere seg status sin internasjonalt er Norges rolle som frednasjon (Carvalho & Andersen, 2017). Dessuten Oslo- avtalen satte Norge på kartet som frednasjon i fremste rekk (Østerud, 2006). Et annet relevant punkt er Oslo- avtale skape verken fred eller tostatsløsning prinsippet. På

grunn av Norges manglende politiske muskler. Dette kan også betraktes fra en annen synsvinkel at Israel og Palestina er ikke likeverdige.

Tidligere har det vært en rekke prosesser, blant annet i Guatemala, Sri Lanka, Sudan, Colombia, Filippinene og Afghanistan. Derfor Regjeringen sier at kompetanse og nettverk er bygd opp, og skiftende norske regjeringer har vært villige til å ta den politiske risikoen tilretteleggerrollen innebærer. Dette kan utdypes videre gjennom at Norge arbeider langsiktig og ofte i det stille. Med andre ord Norge som småstat har unik erfaring og verdifull posisjon som kan bidra fred og forsoning (Meld. St.27. 2018-2019).

Norsk aktører har også god og lang erfaring med samarbeid mellom offentlige og stater og sivilt samfunn. Norge er en humanitær stormakt (Østerud, 2006). Norge gjøre en betydelig innsats på internasjonalt nivå ved å delta politisk og diplomatisk i multilateralt arbeid. Derfor kommer norsk innsats i mange former, som fred, forsoning, utdanning, likestilling, helse og miljø, fattigdomsbekjempelse og som forsvarer av de multilaterale systemer. Derimot Norge som er ikke stormakt og ikke har fortids kolonimakt, kan spille en troverdighet rolle i internasjonal politikk. Og kan fremme felles normer og regelverk som sikrer verden et minimum av forutsigbarhet (Utenriksdepartementet, 2019).

5.8. Norges myke makt i det multilaterale organisasjoner.

Den økonomiske støtte til det multilaterale systemet, er et avgjørende virkemiddel for å oppnå målsetningene i Norges utenriks- og utviklingspolitikk.

Gjennom å bruke multilaterale kanaler bidra Norge til at systemet opprettholdes og fungerer som den skal. For eksempel 54 % av norsk bistand ble kanalisert gjennom multilaterale organisasjoner i 2017. Det er en større økning fra 43 prosent i 2016 (Meld. St.27.s,62-63.2018-2019). Norsk Regjering hevdet at antall bistandskroner som ble gitt på denne måten økte fra 16 milliarder kroner i 2016 til 18,4 milliarder i 2017. I 2017 gikk 51 prosent av den multilaterale bistanden til FN-organisasjoner, 17 prosent gjennom Verdensbankgruppen og 7 prosent til de regionale utviklingsbankene.» Meld. St.27.s,62,2018-2019).

Men det siste Regjeringsbudsjettet i 2022-2023 publiserte nyere tall. Nøyaktig dette ble gjennomgått i kapittel Empiri. Se figur 2 oppgave.

De nyere tallen viser at det er tidligere økning for bistand som ble kanalisert gjennom de multilaterale organisasjon var fra 2018- 2021 var 55% til 58% (*Prop. 1 S (2022–2023) Proposisjon til Stortinget (forslag til stortingsvedtak), 2023*).

Kort fortalt, den økningen bekrefter at norsk retorikk samsvarer med praksis.

For det første bruker Norge sin myke makt-Soft Power. Når de gir støtte til Multilaterale organisasjoner økes også norsk innflytelse globalt. For det andre, økonomiske bidragene er med å sikre norsk tilgang til sentrale politiske organer. Norge er en lite stat og kan ikke være over alt. Dermed får Norge større innflytelse over hvordan de multilaterale organisasjonene arbeider. Med andre ord Norge tar økonomisk ansvar og får annerkjennelse.

Imidlertid er Norges interesser ikke bare annerkjennelse. Norge søker innflytelse i internasjonale organisasjoner. For eksempel: å fremme rekruttering av nordmenn, spesielt til ledende stillinger. Slik får Norge nyttig kompetanse. Samtidig kan Norges myke makt sikre at Norge få plass i beslutningsorganer i FNs.

Videre ønsker Regjeringen og rekruttere nordmenn til alle nivå i internasjonale organisasjoner fordi topposisjonene ofte krever erfaringer fra systemet (Utenriksdepartementet, 2019).Et godt eksempel er Norges tidligere statsminister Jens Stoltenberg som nå leder NATO. Han jobber med forsvarsallianse som er viktig for Norges sikkerhet og fred. Stoltenbergs rolle styrker Norges status og kan øke nordmenns muligheter for å få en toppstilling på internasjonalt nivå. Norges status kommer fra en rekke områder. For eksempel at Norge er et lite land, men har større økonomisk mulighet til å påvirke en rekke organer i de multilaterale organisasjonene.

5.9. Norges rikdom og Norges moralske autoritet.

Norge er et lite land. Det betyr at Norge har begrenset makt både militær og folk tall. Men Norge har myk makt. på grunn av sine ressurser og økonomiske særtrekk. Norskes statusøkning utspiller seg i konkurranse med mange stater, ifølge mange kriterier vill Norge faller ikke i verken småstat eller mellommaktkategorien.

Norge er derfor en «atypisk» liten stat, og i den posisjonen kan sies å være en middels makt i stedet for en liten stat. Hvis vi følger BNB kategorisering mål, så er Norge i

dag nummer 22 Det internasjonale pengefondet, 24 i verdensbanken eller 25 FN i verden (Neumann & Carvalho, p,10, 2015). Vi bruker ikke dette eksempelet med et sentralt formål, men for å se eller generalisere hvor, av og til, små stater som søker status, har større økonomi enn mange andre land som har større landarealet og større befolkning.

Iver B. Neumann and Benjamin de Carvalho

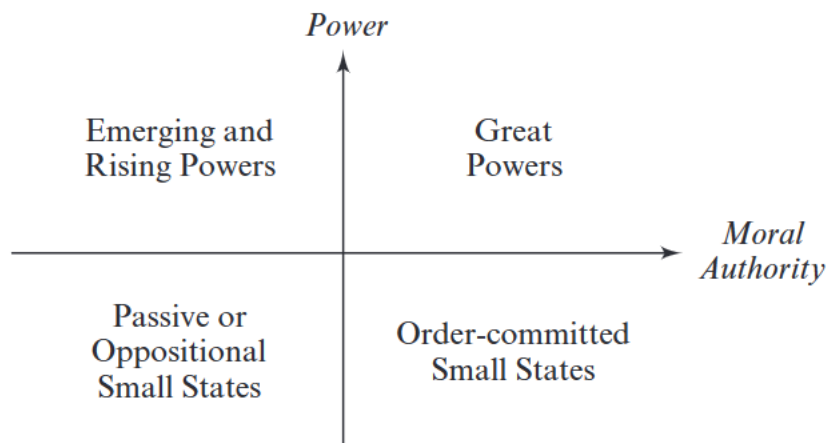

Figure 1 The Space for status seeking. The x axis represents moral authority and the y axis power (based on Neumann 2014)

Som følger av illustrasjon fra (Neumann & Carvalho, 2015) er små stater vil søke makt langs den moralske dimensjon. Så størrelsen på statene i dag større eller små er det en faktor som gjøre vanskelig å manipulere, og erobring har i dag stor grad blitt henvist.

“Briefly stated, there is today no viable course of action available to small states seeking to grow territorially. To a small state, status can therefore not come from size, but must come from higher moral involvement” (Neumann & Carvalho, s. 10, 2015).

Dermed med må de små stater som ikke har den tradisjonelle betydningen som stormakts status, vil derfor være i nedre, høyre side av diagrammet. Det motsatte av disse er stater som har liten moralsk autoritet, men som rangerer høyere på makt. På figuren vi kan ser stormakter som tradisjonelt forstått vil bli funnet i det øvre høyre rommet, i motsetning til små stater med liten morals autoritet, enten på grunn av motstand eller an lav profil (Neumann & Carvalho, 2015). Så vi kan si at Norges status søkning kommer fra økonomisk myke makt og den moralske dimensjonen.

Små stater som ønsker å ta sin del av æren for vellykkede initiativ, må alliere seg med mektige stater som mangler moralsk legitimasjon. I det tilfellet kan vi anta høy moral bidrar til å få stor makt opp på rangstigen, mens mektige stater vil gi kraft til felles budet. Omvendt, og ikke direkte relevant for vårt nåværende formål, vi vil anta at det er mer konflikt mellom øvre høyre og nedre venstre kvadrant. Mens små stater deltar i statusøkning, er det derfor ikke som en konkurranse om stormakts status. De fleste av dem vil være klar over sine maktebegrensninger (Neumann & Carvalho, 2015). Et annet relevant punkt, Jan Egeland slår fast at Norge har gode forutsetninger på grunn av det positivt internasjonale image. På grunn av det har Norge evne til å bidra til å finne globale løsninger på felles utfordringer. Norge spiller en betydelig rolle i utvikling, humanitær bistand, menneskerettigheter og

fredsforhandlinger (Skånland, 2009). Selv om Norge har maktebegrensninger i forhold til de andre supermakter, kan Norge spille en viktig rolle og fremstå som en troverdig stat. For eksempel ved å bruke sin økonomiske og diplomatiske myke makt. Fordi på den internasjonale fora har Norge i mange sammenhenger holdt sitt moralske kjennetegn høyt, og vært opptatt av å føre en ansvarlig og gjenkjennelig utenrikspolitikk (Haugevik & Sending, 2018). På den måten kan Norge fremme sine egeninteresser, som norsk status, omdømme, selvbilde og norsk sikkerhetspolitikk. Samtidig som de kan fremheves de internasjonale verdier.

5.10. Hvorfor Norge ble valgt inn i Sikkerhetsrådet.?

Det viktigste er at Norge spiller på sin moralske autoritet når de søker status, slik at andre stater oppfatter Norge som gode, pålitelige partnere i en hegemonisk orden eller innenfor et multilateralt oppsett. Eksempelvis da Norge ble valgt inn i sikkerhetsrådet i 2020, fikk Norge 130 av 191 gyldige stemmer. Årsaken kan være norsk moralsk autoritet (*FN-landene har stemt. Norge blir medlem av Sikkerhetsrådet.*, 2020). Det bekrefter at andre stater oppfatter Norge som en god stat. Fordi det er ikke lett å bli valgt inn i FN's sikkerhetsråd. Det kan tolkes som at Norges bistand i det multilaterale organisasjoner har gitt Norge en riktig og troverdig plass i FN's. Med andre ord de stoler på at Norge jobber for felles internasjonale orden.

5.11. Konsekvenser av kutt i bistand.

Regjeringen får kritikk fra norske eksperter etter de forslår millionkutt i bistand. Årsaken til kuttet er å spare over 800 millioner, men også organiserer bedre. Norske eksperter mener at det bli gjort lite vurderinger knytte til effekten og det kan ha noe å si for Norges omdømme, status og legitimitet, sier norsk forsker Halvard Leira ved Norsk utenrikspolitisk institutt.

Videre sa han at det kan mulig få konsekvenser vårt omdømme i utlandet. Et annet relevant punkt at Norges status og omdømme var en hovedårsak til at Norge ble valgt inn i FNs sikkerhetsråd i 2020 (Sveen, 2022).

Regjeringens forslag innebærer færre land og geografiske områder får bistand. Slik bistand redusering kan ødelegge muligheten for langsiktighet og uforutsigbarhet i bistanden. (Sveen, 2022)

Som vi så tabell 2 i Empiri del, som jeg markert grønnfarge, at Norge har reduserte bistand til offentlige aktører i utviklingsland fra 4% til 2% (*Prop. 1 S (2022–2023) Proposisjon til Stortinget (forslag til stortingsvedtak)*, 2023). Slik bistand kutt er ikke positiv og gir ikke utvikling i utviklingsland. Samtidig som forskning sier. Norge må komme med reform forslag til OECD medlemmene. En slik reform gir muligheter for utviklingslandene og få en likeverdig plass ved bordet når det skal defineres hva som teller som bistand (Lomøy, 2021). Med andre ord forskning mener at en rekke av de landene som har mottatt mest bistand, har samtidig hatt negativ økonomisk utvikling. Dermed øker fattigdomsproblemer (Østerud, 2006). Man vil utvilsom «stå overfor store globale fellesskap utfordringer i tiden fremover. For første gang på flere år ser fattigdommen ut til å øke i de fattigste landene. Dette vil kreve økte ressurser og behov for nytenkning» (Hagen & Selbervik, 2022). Kort fortalt, regjeringen og bistandsforvaltningsorganer i Norge må høre hva norske eksperter og forsknings sier. Det er også viktige å ikke ødelegge Norges omdømme i verden ved kutt av bistand. Bistandsforvaltning organer må sikre at bistand kan bidra til samfunnsendring i utviklingsland.

6. Konklusjon

I denne bachelor oppgaven handler det om norsk bistand. Jeg skulle finne svar på min problemstilling. Hvorfor gir Norge bistand til utviklingsland, og hva betyr det for norsk utenrikspolitikk og Norges rolle i verden?

Fordi det er en viktig del av i norsk utenrikspolitikk og utviklingspolitikk. Det har vært lange tradisjoner og er fremdeles, at Norge stille opp for fattige mennesker og sårbare stater. Norge arbeider for å redusere nød og lidelse i verden er både i tråd med norsk grunnleggende verdier og Norges egen interesse. Den norske regjeringen mener sosial og økonomisk utvikling i andre land gjør verden mer stabil. Det er en fordel for Norges økonomi, sikkerhet og velferd. Hvis fattigdomsbekjempelse mislykkes, kan det gi grobunn for konflikt og drive millioner av mennesker på flukt (Utenriksdepartementet, 2019). Med andre ord kan en si at Norge er opptatt av å redde menneskers liv, og sårbare stater oppnår sosial, økonomiske vekst. Derfor jobber Norge med noe som er større enn egeninteresse.

En annen årsak er at for å oppnå 2030- agendaen for bærekraftig utvikling, det kreves at bærekraftigs målene må ses i sammenheng i utvikling (Utenriksdepartementet, 2019). Formålet er å gjøre et mer effektivt stabilisering arbeid. Videre bidrar det å bremse at sårbare stater ikke bryter sammen og det viktigste er at sårbare stater kommer ut av konflikter.

Funnet viser at bistand har betydning for norsk utenrikspolitikk. For eksempel Norges økonomiske støtte til det multilaterale systemet er et avgjørende virkemiddel for å oppnå målsetningene i Norges utenriksrikspolitikk og utviklingspolitikk. Gjennom å bruke multilaterale kanaler bidrar Norge til at systemet opprettholdes og fungerer som den skal. Funnet viser at de tre siste årene ga Norge 57-58% av den totale norsk bistand til multilaterale organisasjoner. Kort fortalt, den økningen bekrefter at norsk retorikk samsvarer med praksis.

For det første bruker Norge sin myke- makt-Soft Power. Når de gir støtte til Multilaterale organisasjoner, det økes også norsk innflytelse globalt.

For det andre er de økonomiske bidragene med på å sikre norsk tilgang til sentrale politiske organer. Dermed får Norge også større innflytelse over hvordan de multilaterale organisasjonene arbeider. Med andre ord, Norge tar økonomisk ansvar og få anerkjennelse. Imidlertid er Norge interesser ikke bare anerkjennelse. Tvert imot Norge søker innflytelse i internasjonale organisasjoner. For eksempel: å fremme rekruttering av nordmenn, spesielt til

ledende stillinger. Slik få Norge nyttig kompetanse. På denne måten kan Norges myke -makt sikre at Norge få plass i FNs beslutningsorganer.

Norge spille på sin moralske autoritet når de øker sin status. I tillegg oppfatter at andre stater Norge som gode, pålitelige partner i en stormakts status ordning eller innenfor et multilateralt samarbeid. Eksempelvis da Norge ble valgt inn i Sikkerhetsråd i 2020. Norge fikk 130 av 191 gyldige stemmer. Årsaken kan være Norges moralske autoritet, myk- makt, omdømme og Norges status. Det kan tolkes som at Norges bistand i multilaterale organisasjoner har gitt Norge en riktig og troverdighet plass i FNs.

Referanser

- Ballovara, M. (2021, desember 10). *Fosen-saken: Forventer at staten beklager brudd på menneskerettigheter*. NRK. https://www.nrk.no/sapmi/fosen-saken_-forventer-at-staten-beklager-brudd-pa-menneskerettigheter-etter-dom-fra-hoyesterett-1.15765749
- Bolle, T. A., & Krüger, L. (2022, mai 10). *Bistandsrekord: Norge ga 40,1 milliarder i bistand i fjor*. <https://www.panoramanyheter.no/bistand-bistandsbransjen-bistandsforvaltning/bistandsrekord-norge-ga-401-milliarder-i-bistand-i-fjor/310593>
- Bryman, A. (2016). *Social research methods* (Fifth Edition). Oxford University Press.
- Carvalho, B. de, & Andersen, M. S. (2017). Engasjementspolitikk på autopilot: Fredsbygging, fredsbevaring og fredsmegling under Børge Brende. *Internasjonal Politikk*, 75(3/4), 230–236. <https://doi.org/10.23865/intpol.v75.1151>
- de Carvalho, B., & Leira, H. (2020). *Hva er internasjonal politikk* (2020. utg.). Universitetsforlaget.
- Eggen, Ø. (2023). Utviklingsbistand. I *Store norske leksikon*. <http://snl.no/utviklingsbistand>
- Engelstad, F. (2005). *Hva er makt*. Universitetsforlaget.
- Eriksen, T. L., & Feldberg, K. B. (2013). *Utvikling: En innføring i utviklingsstudier*. Cappelen Damm akademisk. [https://www.nb.no/search?q=oaiid:"oai:nb.bibsys.no:991307113144702202"&mediatype=bøker](https://www.nb.no/search?q=oaiid:)
- Eriksson-Zetterquist, U. (2014). *Organisasjonsteori* (K. Woll, Overs.). Cappelen Damm akademisk.
- FN-landene har stemt. Norge blir medlem av Sikkerhetsrådet*. (2020, juni 17). <https://www.aftenposten.no/verden/i/y3aayr/fn-landene-har-stemt-norge-blir-medlem-av-sikkerhetsraadet>

Gallarotti, G. M. (2011). Soft power: What it is, why it's important, and the conditions for its effective use. *Journal of Political Power*, 4(1), 25–47.

<https://doi.org/10.1080/2158379X.2011.557886>

Grindheim, J. E., Heidar, K., & Strøm, K. W. (2017). *Norsk politikk*. Universitetsforlaget.

Grønmo, S. (2023). Kvalitativ metode. I *Store norske leksikon*.

https://snl.no/kvalitativ_metode

Hagen, R. J., & Selbervik, H. (2022). Mellom politikk og statistikk: Globale fellesgoder i utviklingspolitikken. *Internasjonal Politikk*, 80(3), 323–349.

<https://doi.org/10.23865/intpol.v80.3531>

Halvorsen, A. (2021). Pandemirespons og global helse i norsk utenrikspolitikk – og i FN's sikkerhetsråd. *Internasjonal Politikk*, 79(4), 444–449.

<https://doi.org/10.23865/intpol.v79.3643>

Hansen, S. T. (2022). Legitimering mellom normer og interesser. Norges våpeneksport til land som kriger i Jemen. *Internasjonal Politikk*, 80(1), 78–103.

<https://doi.org/10.23865/intpol.v80.3271>

Hard, myk, smart, rask makt. (2013, februar 4).

<https://www.aftenposten.no/meninger/kommentar/i/6jPXQ/hard-myk-smart-rask-makt>

Haugen, H. M. (2016). *Kampen om utviklingen: Teorier, strategier og globale utfordringer* (1. utg). Cappelen Damm.

Haugevik, K., & Sending, O. J. (2018). Norske svar på internasjonale utfordringer: Retorisk endring, stabilitet i tiltak. *Internasjonal Politikk*, 76(4), 366–383.

<https://doi.org/10.23865/intpol.v76.1380>

Kvamsdal, S. (2023, mai 9). – Rike land må bidra til å løse gjeldsproblemene de har skapt i Afrika. Panorama. <https://www.panoramanyheter.no/afrika-gjeld-okonomi/rike-land-ma-bidra-til-a-lose-gjeldsproblemene-de-har-skapt-i-afrika/335353>

- Leraand, D. (2023). Krigen i Libya 2011. I *Store norske leksikon*.
https://snl.no/Krigen_i_Libya_2011
- Lomøy, av J. (2021, februar 5). *Hva er bistand – og hvem bestemmer det?* Agenda Magasin.
<https://agendamagasin.no/debatt/hva-er-bistand-og-hvem-bestemmer-det/>
- MacDonald, P. K., & Parent, J. M. (2021). The Status of Status in World Politics. *World Politics*, 73(2), 358–391. <https://doi.org/10.1017/S0043887120000301>
- Neumann, I. B., & Carvalho, B. de (Red.). (2015). *Small states and status seeking: Norway's quest for international standing*. Routledge.
- Norads hovedoppgaver*. (u.å.). Norad. Hentet 2. april 2023, fra <https://norad.no/om-norad/norads-hovedoppgaver/>
- NRK. (2019, september 18). *Innsikt fra Faktisk.no: Derfor ble Norge dømt for brudd på menneskerettighetene*. NRK. https://www.nrk.no/norge/innsikt-fra-faktisk.no_-derfor-ble-norge-domt-for-brudd-pa-menneskerettighetene-1.14708250
- Nustad, K. G. (2003). *Gavens makt: Norsk utviklingshjelp som formynderskap*. Pax forlag.
- Nye, J. S. (1990). Soft Power. *Foreign Policy*, 80, 153–171. <https://doi.org/10.2307/1148580>
- Pedersen, J. (2021). FNs bærekraftsmål og Norges rolle. *Norsk filosofisk tidsskrift*, 56(2–3), 102–113. <https://doi.org/10.18261/issn.1504-2901-2021-02-03-05>
- Prop. 1 S (2022–2023) Proposisjon til Stortinget (forslag til stortingsvedtak)*. (2023).
- Røst, E. (2023, mai 5). *Utviklingsministeren forklarer: Derfor satser vi på den afrikanske småbonden*. [www.panoramanyheter.no. https://www.panoramanyheter.no/afrika-bistand-jordbruk-og-fiskeri/norge-kan-ikke-gjore-alt-derfor-satser-vi-pa-den-afrikanske-smabonden/335681](https://www.panoramanyheter.no/afrika-bistand-jordbruk-og-fiskeri/norge-kan-ikke-gjore-alt-derfor-satser-vi-pa-den-afrikanske-smabonden/335681)
- Skånland, Ø. H. (2009). Norsk utenrikspolitikk i fredens tegn: En diskursanalyse. *Internasjonal Politikk*, 67(3), 320–348. <https://doi.org/10.18261/ISSN1891-1757-2009-03-02>

Slik er norsk bistand organisert. (u.å.). [Norad - direktoratet for utviklingssamarbeid]. Norad.

Hentet 1. april 2023, fra <https://norad.no/om-bistand/slik-er-norsk-bistand-organisert/>

Sveen, S. K. (2022, august 16). *Foreslår millionkutt: – Kan svekke langsiktig bistand og*

Norges omdømme. <https://www.panoramanyheter.no/bistandsforvaltning->

[bistandskutt-bistandspolitikk/foreslar-millionkutt-kan-svekke-langsiktig-bistand-og-](https://www.panoramanyheter.no/bistandsforvaltning-bistandskutt-bistandspolitikk/foreslar-millionkutt-kan-svekke-langsiktig-bistand-og-norges-omdomme/316087)

[norges-omdomme/316087](https://www.panoramanyheter.no/bistandsforvaltning-bistandskutt-bistandspolitikk/foreslar-millionkutt-kan-svekke-langsiktig-bistand-og-norges-omdomme/316087)

Sverdrup, U., Ulstein, J. H., & Pedersen, M. F. (20212). *Norske interesser – sett fra*

utestasjonene. Norsk Utenrikspolitikk Institutt.

Tvedt, T. (2009). *Utviklingshjelp, utenrikspolitikk og makt: Den norske modellen* (2. utg., 1.

oppl). Gyldendal Akademisk.

Undervisningsopplegg: Bistand. (u.å.). Folk og Forsvar. Hentet 13. mars 2023, fra

<https://folkogforsvar.no/tema/undervisning/undervisningsopplegg-bistand/>

Utenriksdepartementet. (2002, juni 27). *Norsk bistand i fokus* [Rapport]. 032111-220009;

[regjeringen.no. https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/norsk-bistand-i-](https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/norsk-bistand-i-fokus/id105807/)

[fokus/id105807/](https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/norsk-bistand-i-fokus/id105807/)

Utenriksdepartementet. (2019, juni 14). *Meld. St. 27 (2018–2019)* [Stortingsmelding].

[Regjeringen.no. https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/meld.-st.-27-](https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/meld.-st.-27-20182019/id2654250/)

[20182019/id2654250/](https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/meld.-st.-27-20182019/id2654250/)

Utenriksdepartementet. (2021, oktober 14). *Utviklingsminister Anne Beathe Tvinnereim*

[Minister]. [Regjeringen.no.](https://www.regjeringen.no)

https://www.regjeringen.no/no/dep/ud/org/utvmin_tvinnereim/id2877297/

Utenriksdepartementet. (2022a, januar 17). *Prioriteringer i utviklingspolitikken*

[Redaksjonellartikkel]. [Regjeringen.no.](https://www.regjeringen.no)

[https://www.regjeringen.no/no/tema/utenrikssaker/utviklingssamarbeid/utviklingssam-](https://www.regjeringen.no/no/tema/utenrikssaker/utviklingssamarbeid/utviklingssam)

[arbeid_prioriteringer/id2895734/](https://www.regjeringen.no/no/tema/utenrikssaker/utviklingssamarbeid/utviklingssamarbeid_prioriteringer/id2895734/)

- Utenriksdepartementet. (2022b, mars 31). *Norge øker støtten til sivile i Afghanistan* [Pressemelding]. Regjeringen.no.
https://www.regjeringen.no/no/aktuelt/sivile_afghanistan/id2906532/
- Utenriksdepartementet. (2023a, januar 17). *Redegjørelse om det norske medlemskapet i FNs sikkerhetsråd* [Taleartikkel]. Regjeringen.no.
https://www.regjeringen.no/no/aktuelt/utgreiing_sikkerhetsradet/id2959502/
- Utenriksdepartementet. (2023b, april 24). *Norsk støtte til Ukraina og nabolandene* [Redaksjonellartikkel]. Regjeringen.no.
https://www.regjeringen.no/no/tema/utenrikssaker/humanitart-arbeid/naboland_hjelp/id2908141/
- Vik, J. (2022, april 7). *FN: - Utestenger Russland fra Menneskerettighetsrådet*. dagbladet.no.
<https://www.dagbladet.no/nyheter/fn-utestenger-russland-fra-menneskerettighetsradet/75799342>
- Wohlforth, W. C., de Carvalho, B., Leira, H., & Neumann, I. B. (2018). Moral authority and status in International Relations: Good states and the social dimension of status seeking. *Review of International Studies*, 44(3), 526–546.
<https://doi.org/10.1017/S0260210517000560>
- Østerud, Ø. (2006). Lite land som humanitær stormakt? *Nytt Norsk Tidsskrift*, 23(4), 303–313. <https://doi.org/10.18261/ISSN1504-3053-2006-04-02>
- Østerud, Ø. (2014). *Statsvitenskap: Innføring i politisk analyse* (5.). Universitetsforl.

